

KOMISJA
EUROPEJSKA

Luksemburg, dnia 13.7.2022 r.
COM(2022) 500 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

KOMUNIKATU KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

Sprawozdanie na temat praworządności z 2022 r.

Sytuacja w zakresie praworządności w Unii Europejskiej

{SWD(2022) 501 final} - {SWD(2022) 502 final} - {SWD(2022) 503 final} -
{SWD(2022) 504 final} - {SWD(2022) 505 final} - {SWD(2022) 506 final} -
{SWD(2022) 507 final} - {SWD(2022) 508 final} - {SWD(2022) 509 final} -
{SWD(2022) 510 final} - {SWD(2022) 511 final} - {SWD(2022) 512 final} -
{SWD(2022) 513 final} - {SWD(2022) 514 final} - {SWD(2022) 515 final} -
{SWD(2022) 516 final} - {SWD(2022) 517 final} - {SWD(2022) 518 final} -
{SWD(2022) 519 final} - {SWD(2022) 520 final} - {SWD(2022) 521 final} -
{SWD(2022) 522 final} - {SWD(2022) 523 final} - {SWD(2022) 524 final} -
{SWD(2022) 525 final} - {SWD(2022) 526 final} - {SWD(2022) 527 final}

ZAŁĄCZNIK

Zalecenia dla państw członkowskich

Belgia

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Belgii zaleca się:

- Podejmowanie dalszych działań na rzecz zapewnienia odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych na potrzeby ogólnie rozumianego systemu wymiaru sprawiedliwości, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących zasobów na potrzeby systemu wymiaru sprawiedliwości.
- Dokończenie reformy legislacyjnej dotyczącej lobbingu, ustanowienie stosownych ram w tym zakresie, z uwzględnieniem rejestru służącego przejrzystości i śladu legislacyjnego, obejmujących zarówno posłów, jak i członków rządu.
- Wzmocnienie ram uczciwości, m.in. poprzez przyjęcie kodeksu postępowania mającego zastosowanie do wszystkich pracowników kancelarii ministrów, który będzie regulował kwestie związane z prezentami i korzyściami otrzymywanymi przez posłów i członków rządu i będzie zawierał postanowienia dotyczące efektu „drzwi obrotowych” w odniesieniu do członków rządu i pracowników ich kancelarii.
- Wzmocnienie ram dostępu do dokumentów urzędowych, w szczególności poprzez udoskonalenie procedur występowania z wnioskiem o udostępnienie tych dokumentów i odwoływania się od decyzji w tej sprawie, a także poprzez ograniczenie możliwości odrzucania wniosków o ujawnienie informacji, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących dostępu do dokumentów urzędowych.

Bulgaria

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości i ram antykorupcyjnych zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności oraz pozostałe zobowiązania zaciągnięte w ramach mechanizmu współpracy i weryfikacji, Bułgarii zaleca się:

- Zapewnienie terminowego przeprowadzania zwykłych procedur konkursowych umożliwiających awans, aby uniknąć długoterminowego oddelegowywania sędziów w celu uzupełnienia wakatów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących delegowania sędziów.
- Poczynienie postępów w procesie wprowadzania zmian legislacyjnych służących usprawnieniu funkcjonowania Inspektoratu przy Najwyższej Radzie Sądownictwa i zapobieżeniu ryzyku nacisków politycznych, w szczególności poprzez zaangażowanie organów sądowych w procedurę wyboru jej członków.
- Podjęcie działań na rzecz dostosowania składu Najwyższej Rady Sądownictwa, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących rad sądownictwa.
- Kontynuowanie wdrażania środków służących zwiększeniu poziomu uczciwości w określonych sektorach administracji publicznej, uwzględniając środki koncentrujące się w szczególności na policji i sądownictwie.
- Zagwarantowanie, aby reformy instytucjonalne dotyczące Komisji Antykorupcyjnej i wyspecjalizowanych organów wymiaru sprawiedliwości doprowadziły do zwiększenia skuteczności postępowań przygotowawczych i uzyskania wymiernych wyników mierzonych liczbą wszczynanych postępowań sądowych i prawomocnych wyroków w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu.
- Zwiększenie przejrzystości procesu przydzielania reklam państwowych, w szczególności jeżeli chodzi o reklamy państwowe zlecane poprzez pośredników takich jak agencje medialne.

Czechy

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości i ram antykorupcyjnych zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Czechom zaleca się:

- Posunięcie naprzód reformy prokuratury przy zachowaniu jej pierwotnego celu zakładającego wprowadzenie gwarancji w kontekście odwoływania Prokuratora Generalnego i innych prokuratorów naczelnych, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności i autonomii prokuratury.
- Podjęcie działań na rzecz skrócenia czasu trwania postępowań w celu zapewnienia wymiernych rezultatów mierzonych liczbą postępowań przygotowawczych, postępowań sądowych i prawomocnych wyroków w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu.
- Wzmocnienie ram uczciwości dla posłów, w szczególności poprzez zagwarantowanie przyjęcia kodeksów etyki mających zastosowanie do przedstawicieli obydwu izb parlamentu.
- Dokończenie przeglądu przepisów dotyczących oświadczeń majątkowych i konfliktu interesów, w tym doprecyzowanie definicji własności rzeczywistej, i posunięcie naprzód reform w obszarze przejrzystości informacji dotyczących własności mediów.
- Wzmocnienie przepisów i mechanizmów służących usprawnieniu niezależnego zarządzania mediami publicznymi, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących mediów publicznych.
- Podjęcie działań na rzecz utworzenia krajowej instytucji praw człowieka, z uwzględnieniem zasad paryskich ONZ.

Dania

Danii zaleca się:

- Zapewnienie odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych na potrzeby systemu wymiaru sprawiedliwości w ramach kolejnych ram wieloletnich, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących zasobów na potrzeby systemu wymiaru sprawiedliwości.
- Przyjęcie nowych przepisów dotyczących finansowania partii politycznych, które rozwiążą problem powtarzających się anonimowych dotacji i wprowadzą sankcje z tytułu naruszenia przepisów ramowych dotyczących partii politycznych.
- Wprowadzenie przepisów dotyczących efektu „drzwi obrotowych” w odniesieniu do ministrów oraz przepisów dotyczących lobbingu, a także zapewnienie odpowiedniej kontroli oświadczeń majątkowych składanych przez osoby piastujące najwyższe stanowiska wykonawcze.
- Kontynuowanie procesu ukierunkowanego na przeprowadzenie reformy ustawy o dostępie do publicznych dokumentów administracyjnych w celu wzmocnienia prawa do uzyskania dostępu do dokumentów, w szczególności poprzez ograniczenie możliwości odrzucania wniosków o ujawnienie informacji, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących dostępu do dokumentów urzędowych.

Niemcy

Niemcom zaleca się:

- Podejmowanie dalszych starań na rzecz zapewnienia odpowiednich zasobów na potrzeby systemu wymiaru sprawiedliwości w ramach nowego paktu na rzecz praworządności, w tym również w kontekście poziomu wynagrodzeń sędziów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących zasobów na potrzeby systemu wymiaru sprawiedliwości.
- Kontynuowanie realizacji planów dotyczących wprowadzenia „śladu legislacyjnego”, aby umożliwić monitorowanie i śledzenie wszystkich przedstawicieli grup interesu, którzy starają się wpłynąć na konkretne akty ustawodawcze i wnieść w nie swój wkład.
- Wzmocnienie istniejących przepisów dotyczących efektu „drzwi obrotowych” poprzez zwiększenie spójności poszczególnych obowiązujących przepisów, przejrzystości procesu udzielania zgody na podjęcie dalszego zatrudnienia przez wysokich rangą urzędników publicznych oraz wydłużenie okresów karencji dla ministrów federalnych i parlamentarnych sekretarzy stanu na szczeblu federalnym.
- Poczynienie postępów w realizacji planu dotyczącego przyjęcia podstawy prawnej na potrzeby prawa przedstawicieli prasy do informacji na temat działalności organów federalnych, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących dostępu do dokumentów.
- Kontynuowanie wdrażania planu służącego dostosowaniu statusu podmiotu zwolnionego z podatków przysługującego organizacjom nienastawionym na zysk, aby przezwyciężyć praktyczne wyzwania operacyjne stwarzane przez aktualnie obowiązujące przepisy, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących finansowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Estonia

Estonii zaleca się:

- Zagwarantowanie, aby wytyczne dotyczące konfliktu interesów podlegały skutecznemu mechanizmowi weryfikacji, monitorowania i egzekwowania.
- Kontynuowanie starań na rzecz skutecznego wdrażania wytycznych dotyczących lobbingu.
- Zapewnienie spójnego i skutecznego praktycznego wdrażania prawa dostępu do informacji, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących dostępu do dokumentów urzędowych.
- Kontynuowanie prac nad platformą cyfrową, która pozwoli zwiększyć przejrzystość i inkluzywność procesu legislacyjnego w kontekście konsultacji publicznych.

Irlandia

Irlandii zaleca się:

- Zagwarantowanie, aby przy przeprowadzaniu reformy systemu powoływania i awansowania sędziów w kontekście składu Komisji ds. Powoływania Sędziów brano pod uwagę normy europejskie dotyczące obsadzania stanowisk sędziowskich.
- Kontynuowanie działań służących obniżeniu kosztów postępowań sądowych, aby zapewnić skuteczny dostęp do wymiaru sprawiedliwości, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących nadmiernych kosztów postępowań sądowych i ich wpływu na dostęp do sądów.
- Wzmocnienie istniejących ram etycznych, m.in. jeżeli chodzi o kodeksy postępowania, oświadczenia majątkowe, efekt „drzwi obrotowych” i lobbing, a w szczególności w odniesieniu do potencjału Komisji ds. Standardów w Urzędach Publicznych w zakresie monitorowania i egzekwowania przepisów.
- Kontynuowanie reformy ustawy o zniesławieniu, aby poprawić jakość środowiska pracy dziennikarzy, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących ochrony dziennikarzy.
- Podejmowanie działań na rzecz wyeliminowania przeszkód prawnych związanych z dostępem organizacji społeczeństwa obywatelskiego do finansowania.

Grecja

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości i ram antykorupcyjnych zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Grecji zaleca się:

- Zaspokojenie potrzeby zaangażowania sędziów w proces powoływania przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady Stanu, prezesa i wiceprezesa Sądu Najwyższego oraz prezesa i wiceprezesa Trybunału Obrachunkowego, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących obsadzania stanowisk sędziowskich.
- Zapewnienie skutecznej i systematycznej weryfikacji prawidłowości oświadczeń majątkowych składanych przez wszelkiego rodzaju urzędników publicznych.
- Zwiększenie starań na rzecz zapewnienia wymiernych rezultatów mierzonych liczbą postępowań sądowych i prawomocnych wyroków w sprawach dotyczących korupcji.
- Ustanowienie gwarancji legislacyjnych i innego rodzaju gwarancji służących zwiększeniu bezpieczeństwa fizycznego dziennikarzy i poprawie jakości ich środowiska pracy, zgodnie z przyjętym niedawno protokołem ustaleń i z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących ochrony dziennikarzy.
- Zagwarantowanie proporcjonalności wymogów rejestracyjnych dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego z myślą o utrzymaniu otwartych ram działalności takich organizacji.

Hiszpania

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Hiszpanii zaleca się:

- Wzmocnienie pozycji Prokuratora Generalnego, w szczególności jeżeli chodzi o rozdzielenie kadencji Prokuratora Generalnego od kadencji rządu, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności i autonomii prokuratury.
- Kontynuowanie działań mających na celu powołanie nowego składu Rady Sądownictwa w trybie priorytetowym oraz – niezwłocznie po powołaniu takiego nowego składu – wszczęcie postępowania służącego dostosowaniu procesu wyboru członków tej rady będących sędziami, z uwzględnieniem norm europejskich.
- Kontynuowanie prac zmierzających do złożenia projektu ustawy o lobbingu przewidującej utworzenie obowiązkowego publicznego rejestru lobbystów.
- Przewycięzenie wyzwań związanych z przewlekłością postępowań przygotowawczych i sądowych oraz zwiększenie efektywności rozpatrywania spraw dotyczących korupcji na wysokim szczeblu.
- Zapewnienie krajowemu organowi regulacyjnemu ds. mediów audiowizualnych dostępu do zasobów wystarczających do wzmocnienia prowadzonej przez niego działalności, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności organów regulacyjnych ds. mediów pod względem wystarczalności zasobów.
- Kontynuowanie działań na rzecz zwiększenia dostępu do informacji, w szczególności poprzez dokonanie przeglądu ustawy o tajemnicy urzędowej.

Francja

Francji zaleca się:

- Kontynuowanie prac nad zakończeniem aktualnie realizowanych projektów mających na celu doprowadzenie do pełnej cyfryzacji postępowań sądowych w sprawach cywilnych i karnych.
- Kontynuowanie działań na rzecz zapewnienia odpowiednich zasobów ludzkich na potrzeby systemu wymiaru sprawiedliwości, m.in. w celu zwiększenia jego efektywności, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących zasobów na potrzeby systemu wymiaru sprawiedliwości.
- Dalsze skuteczne prowadzenie postępowań przygotowawczych i sądowych w sprawach dotyczących przestępstw korupcyjnych na wysokim szczeblu oraz dalsze nakładanie kar za dopuszczanie się tego rodzaju przestępstw.
- Zapewnienie spójnego stosowania przepisów dotyczących działalności lobbingowej w odniesieniu do wszystkich odpowiednich podmiotów, uwzględniając osoby na najwyższym szczeblu wykonawczym.
- Zwiększenie przejrzystości własności mediów, w szczególności w odniesieniu do złożonych struktur udziałowych, w oparciu o istniejące gwarancje prawne.

Chorwacja

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości i ram antykorupcyjnych zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Chorwacji zaleca się:

- Ponowne przeanalizowanie nowo wprowadzonych okresowych kontroli bezpieczeństwa, jakim Agencja Bezpieczeństwa Narodowego poddaje wszystkich sędziów i prokuratorów, poprzez zapewnienie ich uczciwości w oparciu o inne istniejące mechanizmy, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności sądów i autonomii prokuratorów oraz opinii Komisji Weneckiej.
- Wprowadzenie kompleksowych przepisów w dziedzinie lobbingu, w tym między innymi przepisów mających zastosowanie do osób sprawujących najwyższe stanowiska wykonawcze, i ustanowienie publicznego rejestru lobbystów.
- Dalsze wzmacnianie ram sprawiedliwego i przejrzystego przydzielania reklam państwowych poprzez przyjęcie jednoznacznych kryteriów, dobrych praktyk i środków nadzoru służących zagwarantowaniu efektywnego funkcjonowania nowego trybu przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych dla mediów na szczeblu lokalnym i regionalnym.
- Rozwiązanie problemu wytaczania strategicznych powództw zmierzających do stłumienia debaty publicznej przeciwko dziennikarzom m.in. poprzez odniesienie się do kwestii nadużywania przepisów w zakresie zniesławienia i zachęcanie do podnoszenia poziomu świadomości w tym zakresie, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących ochrony dziennikarzy.
- Podejmowanie bardziej systematycznych działań w następstwie zaleceń Rzecznika Praw Obywatelskich i składanych przez niego wniosków o udzielenie dostępu do informacji.

Włochy

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości i ram antykorupcyjnych zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Włochom zaleca się:

- Podejmowanie dalszych starań na rzecz zwiększenia poziomu cyfryzacji systemu wymiaru sprawiedliwości, w szczególności sądów karnych i prokuratur.
- Kontynuowanie skutecznych działań policji i prokuratury w zakresie zwalczania korupcji na wysokim szczeblu, m.in. poprzez rozszerzenie zakresu cyfryzacji i zapewnienie wprowadzenia wzajemnych połączeń między rejestrami.
- Przyjęcie kompleksowych przepisów dotyczących konfliktu interesów i lobbingu, aby ustanowić operacyjny rejestr działalności lobbingsowej, uwzględniając ślad legislacyjny.
- Skuteczne rozwiązanie problemu związanego z praktyką udzielania dotacji za pośrednictwem fundacji i stowarzyszeń politycznych oraz wprowadzenie jednego rejestru elektronicznego zawierającego informacje finansowe dotyczące partii i kampanii politycznych.
- Ustanowienie gwarancji legislacyjnych i innego rodzaju gwarancji, aby zreformować przepisy dotyczące zniesławienia oraz zapewnić ochronę tajemnicy dziennikarskiej i tajemnicy źródeł dziennikarskich, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących ochrony dziennikarzy.
- Zwiększenie starań na rzecz utworzenia krajowej instytucji praw człowieka, z uwzględnieniem zasad paryskich ONZ.

Cypr

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości i ram antykorupcyjnych zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Cyprowi zaleca się:

- Zagwarantowanie, aby przy przeprowadzaniu realizowanej obecnie reformy procesu powoływania sędziów Najwyższego Trybunału Konstytucyjnego i Wysokiego Trybunału brano pod uwagę normy europejskie dotyczące powoływania obsadzania stanowisk sędziowskich i opinię Komisji Weneckiej.
- Zagwarantowanie, aby przy przeprowadzaniu realizowanej obecnie reformy składu Najwyższej Rady Sądownictwa brano pod uwagę normy europejskie dotyczące rad sądownictwa i opinię Komisji Weneckiej.
- Kontynuowanie działań służących usprawnieniu prowadzenia postępowań przygotowawczych i wydawania wyroków w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu, m.in. poprzez wzmocnienie Prokuratury Generalnej i jej niezależności budżetowej.
- Wprowadzenie przepisów dotyczących oświadczeń majątkowych dla urzędników wybieranych w celu zagwarantowania regularnego i kompleksowego składania tych oświadczeń oraz ich skutecznej, regularnej i wyczerpującej weryfikacji.
- Wzmocnienie przepisów i mechanizmów służących usprawnieniu niezależnego zarządzania mediami publicznymi, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących mediów publicznych.
- Ustanowienie ram zapewniających możliwość przeprowadzania skutecznych i terminowych konsultacji z zainteresowanymi stronami biorącymi udział w procesie legislacyjnym.

Łotwa

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Łotwie zaleca się:

- Zainicjowanie procesu mającego na celu ustanowienie odpowiednich gwarancji chroniących przed bezprawnymi naciskami politycznymi przy powoływaniu sędziów Sądu Najwyższego, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących obsadzania stanowisk sędziowskich.
- Podejmowanie dalszych działań na rzecz szybkiego przyjęcia i skutecznego wdrożenia planu działania służącego przeciwdziałaniu korupcji na lata 2021–2024.
- Podejmowanie dalszych działań na rzecz przyjęcia projektu ustawy o lobbingu, a następnie zapewnienie utworzenia specjalnego rejestru działalności lobbystycznej.
- Wdrażanie środków służących zwiększeniu udziału przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego w procesie podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym.

Litwa

Litwie zaleca się:

- Kontynuowanie reformy systemu pomocy prawnej m.in. poprzez zapewnienie odpowiednich warunków angażowania podmiotów świadczących pomoc prawną, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących pomocy prawnej.
- Poczynienie postępów w zakresie powołań, aby zapewnić pełne obsadzenie wakatów w Sądzie Najwyższym i powołanie prezesa tego sądu.
- Zainicjowanie procesu dostosowywania systemu obsadzania stanowisk sędziowskich m.in. w celu zwiększania przejrzystości, w szczególności jeżeli chodzi o Sąd Najwyższy, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących obsadzania stanowisk sędziowskich.
- Rozpoczęcie wdrażania programu antykorupcyjnego na lata 2022–2033.
- Dalsze udoskonalanie praktyki udostępniania dokumentów urzędowych, w szczególności poprzez zagwarantowanie, aby czynniki dające podstawy do odrzucania wniosków o ujawnienie informacji składanych m.in. przez dziennikarzy nie były wykorzystywane do nieuzasadnionego ograniczania dostępu do dokumentów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących dostępu do dokumentów urzędowych.
- Zapewnienie odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych na potrzeby działalności prowadzonej przez Biuro Parlamentarnych Rzeczników Praw Obywatelskich, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących zasobów na potrzeby instytucji rzeczników praw obywatelskich oraz zasad paryskich ONZ.

Luksemburg

Luksemburgowi zaleca się:

- Kontynuowanie procesu mającego na celu przyjęcie reformy dotyczącej uprawnień przyszłej Rady Sądownictwa.
- Kontynuowanie procesu mającego na celu przyjęcie reformy służącej zwiększeniu dostępności pomocy prawnej.
- Dalsze wdrażanie i ocenianie nowych przepisów regulujących kwestie związane z prowadzeniem działalności lobbingowej w parlamencie, w tym przepisów dotyczących rejestru służącego przejrzystości.
- Zapewnienie odpowiedniej ilości zasobów na potrzeby służb prokuratury zajmujących się przestępczością gospodarczą i finansową.
- Skrócenie czasu przetwarzania wniosków o udostępnienie dokumentów urzędowych, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących dostępu do dokumentów urzędowych.
- Usprawnienie przebiegu legislacyjnego procesu decyzyjnego poprzez zapewnienie zainteresowanym stronom szerszej możliwości uczestniczenia w konsultacjach publicznych.

Węgry

Przypominając o obowiązku wykonania orzeczeń TSUE dotyczących praworządności oraz ustaleń poczynionych w toku postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, o których mowa w rozdziale poświęconym Węgrom, podjęcia działań w związku z zastrzeżeniami zgłoszonymi w ramach rozporządzenia w sprawie warunkowości i problemami zidentyfikowanymi w toku postępowania wszczętego przez Parlament Europejski na podstawie art. 7 TUE oraz realizacji odpowiednich zaleceń krajowych przedstawionych w kontekście europejskiego semestru, Węgrom zaleca się:

- Wzmocnienie roli Krajowej Rady Sądownictwa przy jednoczesnym zagwarantowaniu jej niezależności, aby skutecznie zrównoważyć uprawnienia przewodniczącego Krajowego Biura Sądownictwa.
- Dostosowanie przepisów dotyczących Kúrii, aby znieść możliwość obsadzania stanowisk sędziowskich poza standardową procedurą, wprowadzić bardziej rygorystyczne kryteria kwalifikowalności prezesa Kúrii oraz wzmocnić kontrolę organów sądowych nad prezesem Kúrii, z uwzględnieniem norm europejskich, a także znieść możliwość kontrolowania konieczności dokonywania odesłań prejudycjalnych zgodnie z wymogami przewidzianymi w prawie Unii.
- Przyjęcie kompleksowych reform dotyczących lobbingu i efektu „drzwi obrotowych”, a także wzmocnienie systemu oświadczeń majątkowych poprzez zapewnienie skutecznych mechanizmów nadzoru i egzekwowania przepisów.
- Uzyskanie wymiernych rezultatów mierzonych liczbą postępowań przygotowawczych i sądowych oraz prawomocnych wyroków w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu.
- Wprowadzenie mechanizmów służących zwiększeniu niezależności funkcjonalnej organu regulacyjnego ds. mediów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności organów regulacyjnych ds. mediów.
- Wzmocnienie przepisów i mechanizmów służących poprawie niezależnego zarządzania i zwiększeniu niezależności redakcyjnej w mediach publicznych, z uwzględnieniem europejskich standardów dotyczących mediów publicznych.
- Przyjęcie przepisów zapewniających sprawiedliwy i przejrzysty podział wydatków na reklamy ponoszonych przez państwo i przedsiębiorstwa państwowe.
- Zniesienie barier dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Malta

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości i ram antykorupcyjnych zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Malcie zaleca się:

- Zaspokojenie potrzeby zaangażowania sędziów w proces powoływania prezesa Trybunału Konstytucyjnego, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących obsadzania stanowisk sędziowskich i opinii Komisji Weneckiej.
- Zwiększenie starań na rzecz poprawy efektywności wymiaru sprawiedliwości, w szczególności na rzecz skrócenia czasu trwania postępowań.
- Przewycięzenie wyzwań związanych z przewlekłością śledztw w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu m.in. poprzez zapewnienie uzyskania wymiernych rezultatów mierzonych liczbą prawomocnych wyroków.
- Poczynienie postępów w ustanawianiu gwarancji legislacyjnych i innego rodzaju gwarancji służących poprawie jakości środowiska pracy dziennikarzy oraz ułatwieniu im uzyskiwania dostępu do dokumentów urzędowych, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących ochrony dziennikarzy.
- Wzmocnienie przepisów i mechanizmów służących poprawie niezależnego zarządzania i zwiększeniu niezależności redakcyjnej w mediach publicznych, z uwzględnieniem europejskich standardów dotyczących mediów publicznych.
- Wznowienie działań na rzecz utworzenia krajowej instytucji praw człowieka, z uwzględnieniem zasad paryskich ONZ.

Niderlandy

Niderlandom zaleca się:

- Podejmowanie dalszych starań na rzecz zwiększenia poziomu cyfryzacji systemu wymiaru sprawiedliwości, w szczególności jeżeli chodzi o publikację wyroków i korzystanie z rozwiązań cyfrowych opracowanych z myślą o postępowaniach sądowych.
- Zakończenie przeglądu przepisów dotyczących efektu „drzwi obrotowych” w odniesieniu do byłych ministrów i sekretarzy stanu, uwzględniając dwuletni okres karencji i ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności zarobkowej.
- Przyjęcie kodeksu postępowania dla ministrów i sekretarzy stanu zawierającego postanowienia dotyczące prezentów, działalności pobocznej i lobbingu, a także skuteczne monitorowanie i sankcjonowanie przestrzegania tych postanowień.
- Kontynuowanie starań na rzecz podjęcia kompleksowych działań następczych w związku ze skandalem dotyczącym zasiłków na dzieci, aby rozwiązać potencjalne problemy strukturalne przy zaangażowaniu wszystkich odpowiednich organów państwowych.

Austria

Austrii zaleca się:

- Kontynuowanie reformy służącej utworzeniu niezależnej Prokuratury Federalnej, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności i autonomii prokuratury, m.in. w celu zapewnienia niezależnego funkcjonowania wyspecjalizowanego biura prokuratury ds. zwalczania korupcji.
- Zaspokojenie potrzeby zaangażowania sędziów w procedury powoływania prezesa i wiceprezesa Sądu Najwyższego oraz prezesów sądów administracyjnych, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących obsadzania stanowisk sędziowskich i powoływania prezesów sądów.
- Kontynuowanie zmian legislacyjnych dotyczących przepisów w zakresie finansowania partii politycznych, m.in. w celu przyznania krajowemu Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnień do przeprowadzania audytów finansów partii politycznych.
- Wprowadzenie skutecznych przepisów dotyczących oświadczeń majątkowych posłów i oświadczeń posłów o braku konfliktu interesów, w tym skutecznych mechanizmów monitorowania i nakładania sankcji.
- Przeprowadzenie reformy zasad przydzielania reklam państwowych, w szczególności w celu zwiększenia sprawiedliwości i przejrzystości tego procesu.
- Poczynienie postępów w przeprowadzaniu reformy dotyczącej dostępu do informacji urzędowych, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących dostępu do dokumentów urzędowych.

Polska

Przypominając o potrzebie podjęcia działań w związku z poważnymi zastrzeżeniami dotyczącymi niezależności sądownictwa, w szczególności tymi wskazanymi w postępowaniu wszczętym przez Komisję na podstawie art. 7 TUE, oraz o obowiązku zastosowania się do wyroków TSUE dotyczących praworządności i postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego związanym z praworządnością, o których mowa w rozdziale dotyczącym Polski, a także o zobowiązaniach podjętych w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności dotyczących niektórych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości i mechanizmów kontroli i równowagi, jak również przypominając odpowiednie zalecenia krajowe w ramach europejskiego semestru, zaleca się Polsce:

- Rozdzielenie funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego oraz zapewnienie funkcjonalnej niezależności prokuratury od rządu.
- Wzmocnienie obowiązujących przepisów w zakresie uczciwości zawodowej przez wprowadzenie przepisów regulujących lobbying oraz standardowego internetowego systemu oświadczeń majątkowych urzędników publicznych oraz posłów i senatorów.
- Zapewnienie niezależnych i skutecznych postępowań przygotowawczych i sądowych, zajęcie się problemem szerokiego zakresu immunitetów dla osób pełniących najwyższe funkcje wykonawcze oraz powstrzymanie się od wprowadzania klauzul bezkarności w prawodawstwie, aby umożliwić skuteczniejsze prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu.
- Zapewnienie uczciwych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur przyznawania licencji na nadawanie podmiotom medialnym.
- Wzmocnienie przepisów i mechanizmów służących poprawie niezależnego zarządzania i zwiększeniu niezależności redakcyjnej w mediach publicznych, z uwzględnieniem europejskich standardów dotyczących mediów publicznych.
- Zapewnienie bardziej systematycznych działań następczych w związku z ustaleniami Najwyższej Izby Kontroli i zapewnienie szybkiego powołania członków Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.
- Poprawę warunków działania dla społeczeństwa obywatelskiego i Rzecznika Praw Obywatelskich, z uwzględnieniem europejskich standardów dotyczących społeczeństwa obywatelskiego i instytucji rzecznika praw obywatelskich.

Portugalia

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Portugalii zaleca się:

- Kontynuowanie starań na rzecz zapewnienia odpowiednich zasobów ludzkich na potrzeby systemu wymiaru sprawiedliwości oraz poprawy jego efektywności, w szczególności jeżeli chodzi o sądy administracyjne i podatkowe, m.in. poprzez sfinalizowanie ram legislacyjnych regulujących funkcjonowanie Wysokiej Rady Sądów Administracyjnych i Podatkowych.
- Podejmowanie dalszych działań służących poprawie przejrzystości procesu przydzielania spraw.
- Zapewnienie wystarczających zasobów na potrzeby zapobiegania korupcji oraz prowadzenia postępowań przygotowawczych i sądowych w sprawach dotyczących korupcji, m.in. poprzez zagwarantowanie szybkiego uruchomienia nowego mechanizmu antykorupcyjnego.
- Zapewnienie rozpoczęcia działalności przez podmiot ds. przejrzystości na potrzeby skutecznego monitorowania i skutecznej weryfikacji oświadczeń majątkowych.
- Kontynuowanie reform mających na celu poprawę przejrzystości procesu stanowienia prawa, w szczególności jeżeli chodzi o wdrażanie narzędzi oceny skutków.

Rumunia

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości, ram antykorupcyjnych i procesu legislacyjnego zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności oraz zalecenia przedstawione w ramach mechanizmu współpracy i weryfikacji, Rumunii zaleca się:

- Zagwarantowanie, aby przegląd przepisów dotyczących wymiaru sprawiedliwości doprowadził do wzmocnienia gwarancji niezależności sądów, a także do zreformowania systemu dyscyplinarnego dla sędziów i rozwiązania pozostałych problemów dotyczących prowadzenia postępowań przygotowawczych i sądowych w sprawie przestępstw popełnianych przez sędziów, z uwzględnieniem norm europejskich oraz odpowiednich opinii Komisji Weneckiej.
- Wprowadzenie przepisów dotyczących działalności lobbingowej dla posłów.
- Przewycięzenie wyzwań operacyjnych, z jakimi boryka się Krajowy Wydział Antykorupcyjny, w szczególności jeżeli chodzi o nabór prokuratorów, oraz ściśle monitorowanie wpływu nowych ram na proces prowadzenia postępowań przygotowawczych i sądowych w sprawie przestępstw korupcyjnych w sektorze sądownictwa.
- Wzmocnienie przepisów i mechanizmów służących usprawnieniu niezależnego zarządzania mediami publicznymi i niezależności redakcyjnej tych mediów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących mediów publicznych.
- Zapewnienie przeprowadzania skutecznych konsultacji publicznych przed przyjmowaniem projektów ustaw.
- Kontynuowanie działań na rzecz utworzenia krajowej instytucji praw człowieka, z uwzględnieniem zasad paryskich ONZ.

Słowenia

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Słowenii zaleca się:

- Zagwarantowanie, aby przepisy regulujące kwestie związane z prowadzeniem śledztw parlamentarnych zawierały odpowiednie gwarancje niezależności sędziów i prokuratorów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności sądów.
- Zniesienie barier utrudniających prowadzenie postępowań przygotowawczych i sądowych w sprawach dotyczących przestępstw korupcyjnych, m.in. poprzez zagwarantowanie autonomii operacyjnej Krajowego Biura Śledczego, zwiększenie zasobów oddanych do dyspozycji Prokuratury Krajowej oraz dokonanie przeglądu przepisów dotyczących okresu przedawnienia.
- Przyjęcie strategii antykorupcyjnej i niezwłoczne rozpoczęcie jej wdrażania.
- Wzmocnienie przepisów i mechanizmów służących poprawie niezależnego zarządzania i zwiększeniu niezależności redakcyjnej w mediach publicznych, z uwzględnieniem europejskich standardów dotyczących mediów publicznych.
- Ustanowienie gwarancji legislacyjnych i innego rodzaju gwarancji mających na celu ochronę dziennikarzy, w szczególności w internecie, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących ochrony dziennikarzy.
- Zapewnienie wymaganych gwarancji autonomii budżetowej niezależnych organów.

Słowacja

Przypominając zobowiązania dotyczące określonych aspektów systemu wymiaru sprawiedliwości zaciągnięte w krajowym planie odbudowy i zwiększania odporności, Słowacji zaleca się:

- Zapewnienie, aby członkowie Rady Sądownictwa byli objęci odpowiednimi gwarancjami niezależności w kontekście ich odwoływania, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności rad sądownictwa.
- Zapewnienie odpowiednich gwarancji przy pociąganiu sędziów do odpowiedzialności karnej z tytułu „nadużycia prawa” przy wydawaniu orzeczeń sądowych oraz należytego przestrzegania takich gwarancji.
- Przedstawienie wniosków dotyczących uregulowania działalności lobbingowej i zaostrenie przepisów w zakresie konfliktów interesów i oświadczeń majątkowych.
- Usprawnienie koordynacji między poszczególnymi organami ścigania i zapewnienie obiektywności decyzji prokuratorskich, m.in. poprzez dalsze wprowadzanie zmian legislacyjnych służących ograniczeniu zakresu uprawnień Prokuratora Generalnego do uchylania decyzji prokuratorskich, aby przyczynić się do uzyskania wymiernych rezultatów mierzonych liczbą spraw dotyczących korupcji na wysokim szczeblu.
- Poczynienie postępów w ustanawianiu gwarancji legislacyjnych i innego rodzaju gwarancji służących zwiększeniu bezpieczeństwa fizycznego dziennikarzy i poprawie jakości ich środowiska pracy, w tym poprzez przeprowadzenie reformy ustawy o zniesławieniu, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących ochrony dziennikarzy.
- Wzmocnienie przepisów i mechanizmów służących usprawnieniu niezależnego zarządzania mediami publicznymi i niezależności redakcyjnej tych mediów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących mediów publicznych.

Finlandia

Finlandii zaleca się:

- Kontynuowanie opracowywania przez Urząd Administracji Sądowej inicjatyw służących wsparciu działalności sądów.
- Dalsze wzmacnianie ram prawa karnego w zakresie korupcji, w szczególności poprzez przyjęcie przepisów dotyczących płatnej protekcji.
- Kontynuowanie starań na rzecz realizacji nowej krajowej strategii antykorupcyjnej i planu działania na lata 2021–2023, m.in. poprzez przystąpienie do wdrażania wszystkich zaplanowanych środków.
- Kontynuowanie reformy ustawy o otwartości działań rządu w celu zapewnienia skutecznego i szerszego dostępu do dokumentów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących dostępu do dokumentów urzędowych.

Szwecja

Szwecji zaleca się:

- Zapewnienie kontynuowania działalności przez komisję śledczą ds. wzmocnienia ochrony demokracji i niezależności sądów, z uwzględnieniem norm europejskich dotyczących niezależności sądów.
- Ocenienie zakresu, wpływu i procesu wdrażania przepisów dotyczących efektu „drzwi obrotowych” mających zastosowanie do osób piastujących najwyższe stanowiska wykonawcze w rządzie.
- Zwiększenie skuteczności walki z przekupstwem zagranicznych funkcjonariuszy publicznych, m.in. poprzez wprowadzenie zmian w obowiązujących definicjach prawnych, usprawnienie procesu ścigania takich przestępstw oraz zwiększenie liczby prawomocnych wyroków wydawanych w sprawach dotyczących tego rodzaju przestępstw.
- Zagwarantowanie, aby prowadzone obecnie reformy ram prawnych w zakresie finansowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego i funkcjonowania tych organizacji nie odbiły się niekorzystnie na poziomie zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego.